

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री सारदा प्रसाद घिमिरे
माननीय न्यायाधीश श्री ईश्वरप्रसाद खतिवडा
आदेश

069-WO-1320

मुद्दा:- उत्प्रेषण परमादेश समेत ।

हरिप्रसाद भण्डारीकी श्रीमती जिल्ला मोरङ ईटहरा गाउँ विकास समिति वडा
नं. ४ बस्ने झुमादेवी भण्डारी-----१

निवेदक

विरुद्ध

पुनरावेदन अदालत विराटनगर-----१

मोरङ जिल्ला अदालत विराटनगर-----१

जिल्ला मोरङ ईटहरा गाउँ विकास समिति वडा नं. ४ बस्ने नेत्रप्रसाद
भण्डारी-----१

विपक्षी

ऐ.ऐ. बस्ने ईन्द्रमाया भण्डारी -----१

ऐ.ऐ.बस्ने लक्ष्मीमा भण्डारी -----१

नेत्रप्रसाद भण्डारीकी कान्छी श्रीमती ऐ.ऐ. बस्ने झुमादेवी भण्डारी -----१

ऐ.ऐ. बस्ने पुन्यप्रसाद भण्डारी -----१

ऐ.ऐ. बस्ने राजेन्द्र भण्डारी -----१

ऐ.ऐ. बस्ने कृष्णप्रसाद भण्डारी -----१

ऐ.ऐ. बस्ने बाबुराम भण्डारी -----१

पुन्यप्रसादकी श्रीमती ऐ.ऐ. बस्ने कल्पना भण्डारी -----१

ऐ.ऐ. बस्ने कल्पना भण्डारी -----१

ऐ.ऐ. बस्ने गिता भण्डारी -----१

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३२ र १०७ (२) बमोजिम पर्न आएको प्रस्तुत निवेदनको संक्षिप्त तथ्य र ठहर यसप्रकार रहेको छः-

विपक्षी मध्येका हरिप्रसाद भण्डारीसँग २०१६ सालमा विवाह भै जेठो छोरा मणीप्रसाद, माइलो विपक्षी घनश्याम र कान्छो कृष्णप्रसाद गरी ३ छोराको जन्म भै विवाह गरिसकेको छ । मेरा पति हरिप्रसादका पिता श्रीलालको जेठी श्रीमती सावित्रा पट्टिका मेरा पति कान्छा हरिप्रसाद, जेठाजु जेठा नेत्रप्रसाद र माइला जेठाजु रघुनाथ भण्डारी भएको र रघुनाथ भण्डारीले पहिले देखि अंश भाग नदिई मानोसम्म छुट्टि व्यवहार गर्नु भएको र ताप्लेजुङ हाडदेवा ९ अन्तर्गतका जग्गा लिई बेगल बस्न मन्जुर हुनु भएकाले मालपोत कार्यालय ताप्लेजुङबाट अंश दिने नेत्रप्रसाद र हरिप्रसाद अंश लिने रघुनाथ भएको मिति २०३४।८।२ र.नं. २४९ को अंश भरपाईको कागज गरी निज रघुनाथले आफ्नो मात्र अंश भाग लिनु भएकोमा कुनै विवाद छैन । अब अंशबण्डा गर्न बाँकी मूल अंशियार मध्येका प्रत्यर्थी मध्येका जेठाजु नेत्रप्रसाद र हरिप्रसादको मूल अंश दुई भाग अंश छुट्याई दुई भागको एक भाग मेरा पतिले पाउने अंशलाई ५ भाग लगाई ५ भागको एक भाग अंश पाउँ भन्ने समेतको म निवेदिकाले मोरङ जिल्ला अदालतमा ०६७/९७३ को अंश चलन मुद्दाको फिरादपत्र दिएकोमा अंश दिनुपर्ने छैन भन्ने नेत्रप्रसादको तर्फबाट दिएको प्रतिउत्तर तथा अंश बण्डा गर्न बाँकी छ भन्ने हरिप्रसादको प्रतिउत्तर रहेको ।

प्रत्यर्थी मध्येका नेत्रप्रसादले अंश चलन मुद्दाको प्रतिउत्तरपत्रको प्रमाण खण्डमा पेश गरेको २०२५ सालको घरसारको अंशबण्डा कागजको सहीछाप किर्ते हो भनी हरिप्रसादले अ.ब. ७८ नं. बमोजिमको कागजबाट खुलाउनु भएकोमा सद्दे किर्ते के हो एकिन गर्न विशेषज्ञबाट राय आएकोमा सो राय प्रष्ट भएन पुनः परीक्षण गरिपाउँ भनी मोरङ जिल्ला अदालतमा निवेदन गर्दा पुनः परीक्षण गर्ने आदेश भए उपर प्रत्यर्थी मध्येको नेत्रप्रसादले पुनरावेदन अदालत विराटनगरमा

अ.ब. १७ नं. अनुसारको निवेदन गरेको र मोरङ जिल्ला अदालतको आदेश बदर गरी मिति २०६९।९।६ मा पुनरावेदन अदालत विराटनगरबाट आदेश भयो ।

सो पछि मिति २०६९।१०।८ मा नेत्रप्रसाद, रघुनाथ र हरिप्रसादका बीचमा र.नं. २४९ मिति २०३४।८।२ को अंशबण्डा पत्रको लिखतबाट अंशबण्डा भैसकेको देखिएको र व्यवहार प्रमाणबाट अलग बेगल भै अंशबण्डा गरी बसेको देखिँदा नेत्रप्रसाद निजका पत्नी र छोराहरूका तर्फबाट वादीलाई अंश दिनु नपर्ने देखिँदा नेत्रप्रसादका तर्फबाट तायदाती फाँटवारी मागी रहनु परेन वादीका पति हरिप्रसादका तर्फबाट मात्र तायदाती फाँटवारी लिनु भन्ने समेतको आदेश भएकोमा सो उपर १७ नं. बमोजिमको निवेदन गरेकोमा पछि फैसला हुँदा ठहरे बमोजिम हुन सक्ने नै हुँदा त्यस अदालतको मिति २०६९।१०।८ मा भएको आदेश मिलेकै देखिँदा परिवर्तन गरिरहनु परेन भन्ने समेतको आदेश पुनरावेदन अदालत विराटनगरबाट मिति २०७०।२।३० मा भएबाट मेरो हक अधिकारमा आधार पुगेकोले अन्य कुनै वैकल्पिक उपचारको मार्ग नभएकोले यो निवेदन गर्न आएको छुँ । पुनरावेदन अदालत विराटनगरको मुलुकी ऐन अ.ब. १७ नं. बमोजिम मिति २०६९।९।६, २०७०।२।३० को र मोरङ जिल्ला अदालतको मिति २०६९।१०।८ को आदेश समेतका सम्पूर्ण काम कारवाही बेरितपूर्वक असंवैधानिक गैरकानूनी त्रुटिपूर्ण भएकोले नेपालको अन्तरिम संविधानको धारा ३२ र १०७(२), २४(९) बमोजिम उत्प्रेषणको रिटबाट बदर गरी प्रत्यर्थी नेत्रप्रसाद समेतका तर्फबाट अंशबण्डा प्रयोजनको लागि मुलुकी ऐन अंशबण्डा महलको २१, २१, २२, २३ र २४ नं. बमोजिम तायदाती फाँटवारी विवरण पेश गर्ने गराउने समेतको परमादेश लगायत अन्य आज्ञा आदेश जारी गरिपाउँ भन्ने समेत व्यहोराको रिट निवेदनपत्र ।

यसमा के कसो भएको हो ? निवेदकको माग बमोजिमको आदेश किन जारी हुनु नपर्ने हो ? यो आदेश प्राप्त भएका मितिले बाटाको म्याद बाहेक १५ दिनभित्र महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय मार्फत लिखित जवाफ पेश गर्नु भनी रिट निवेदनको एक प्रति नक्कल साथै राखी विपक्षी नं. १ र २ लाई महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय मार्फत सूचना पठाई लिखित जवाफ आएपछि वा अवधि नाघेपछि नियमानुसार पेश गर्नु । विपक्षी नं. ३ देखि १३ सम्मका हकमा

यो आदेश प्राप्त भएका मितिले बाटाका म्याद बाहेक पन्ध्र दिनभित्र आफैं वा आफ्नो कानून बमोजिमको प्रतिनिधि मार्फत लिखितजवाफ पठाउनु भनी रिट निवेदनको एक प्रति नक्कल साथै राखी सम्बन्धित जिल्ला अदालत मार्फत् सूचना पठाई लिखितजवाफ परेपछि वा अवधि नाघेपछि नियमबमोजिम पेश गर्नु । साथै प्रस्तुत रिट निवेदनको टुंगो नलागेसम्म मोरङ जिल्ला अदालतमा कारवाहीयुक्त रहेको २०६७ सालको दे.नं. ०९७३ को अंश मुद्दामा अन्य गर्नुपर्ने कामकारवाही र बुझ्नुपर्ने कामकारवाही गरिरहनु पर्ने भएपनि सो मुद्दाको फैसलासम्म नगर्नु भनी अन्तरिम आदेश जारी गरिएको छ भन्ने मिति २०७०।३।१२ को यस अदालतको आदेश ।

२०२३ सालमै चुल्हो मानो छुट्टि अलग व्यवहार गरी २०२५ सालमा घरसारमा अंशबण्डाको लिखत गरी नेत्रप्रसाद र हरिप्रसाद समेतले आ-आफ्नो अंश बुझी लिईसकेको पुष्टि भएको देखिँदा प्रतिवादी नेत्रप्रसादका हाँगाबाट फाँटवारी लिनु नपर्ने गरी मिति २०६९।१०।८ मा भएको आदेश पुनरावेदन अदालत विराटनगरबाट समेत सदर भैसकेको अवस्था समेत हुँदा विपक्षीको रिट निवेदन माग बमोजिम हुनुपर्ने होइन, रिट निवेदन खारेज गरिपाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मोरङ जिल्ला अदालतको लिखित जवाफ ।

विपक्षी निवेदिकाका पति हरिप्रसाद र हामी नेत्रप्रसाद भण्डारी, रघुनाथ र आमा हरिमाया भण्डारीका बीच २०२३ सालमा बण्डा भै २०२५ सालमा रीतपूर्वकको अंशबण्डा लिखत गरी अंश लिनुदिनु गरिसकेका छौं । अंशबण्डा लिखतमै "बाबु मरी आमा जीवित हुँदै आमाको जिउनी पर सारी जो भएको श्रीसम्पत्ति तपसिलमा लेखिएको जग्गा तीन भाइले बराबर गरी आआफ्नो गरी लिउ अंश पाएको छैन भनी कर किचोला गरेमा यसै घरायसको कागजको बण्डापत्रले ठेकी उजूर बदर गर्नु" भनी अंशबण्डा गरिसकेका छौं । सो २०२५ सालको बण्डापत्रमा लागेको विपक्षी निवेदिकाको पति हरिप्रसाद भण्डारीको सहीछाप कीर्ते हो भनेकोमा विशेषज्ञको रायको आधारमा कीर्ते नदेखिएको हुँदा शुरू मोरङ जिल्ला अदालतमा "प्रतिवादी नेत्रप्रसाद भण्डारीका हाँगातर्फबाट तायदाती फाँटवारी माग गरिरहन परेन" भनी आदेश भएकोमा सो आदेश पुनरावेदन अदालत विराटनगरबाट मिति २०७०।२।३० मा सदर भएको हो । हामी नेत्रप्रसाद र हरिप्रसादका बीचमा पहिला नै अंश भै सकेको हुँदा हामी नेत्रप्रसाद भण्डारीका हाँगातर्फ पनि

अंश भै सकेको छ । हरिप्रसाद भण्डारीका हाँगातर्फ पनि बण्डा गर्ने प्रयोजनार्थ माइला छोरा घनश्याम भण्डारीलाई मिति २०५६।१०।२० मा अंश भरपाई गरी दिएको हुँदा आआफ्नो हाँगातर्फ अंश भै सकेको अवस्था समेत प्रमाणित छ । हरिप्रसाद तर्फको हाँगा र म नेत्रप्रसाद तर्फको हाँगामा हाल ८/९ विघाका दरले रहेको सम्पत्तिको विवरणका आधारमा समेत साथै हामी घर व्यवहार समेत अलगअलग गरी बसेको आधारमा समेत विपक्षीको दावी झुठ्ठा छ । अतः रिट निवेदन खारेज भागी छ, खारेज गरिपाउँ भन्ने समेत व्यवहारको नेत्रप्रसाद भण्डारी समेतको संयुक्त लिखित जवाफ ।

विपक्षी मध्येका पति नेत्रप्रसाद भण्डारीले म सँग विवाह गरी निजले दोस्रो र तेस्रो विवाह गर्नु भएकोमा मलाई साथसँग नराखी मिति २०३४।२।२ का दिन अंश नदिई कमाई खानका लागि एक विगाहा जग्गा जीवनवृत्ति दिई मानो सम्म छुट्टि बसेकीमा निज नेत्रप्रसाद सँग २०६६ सालमा अब मलाई मेरो अंश भाग दिनुहोस भन्दा दाजु नेत्रप्रसाद र कान्छो भाइ हरिप्रसादको अंशबण्डा गर्न बाँकी छ, आमाको मृत्युपछि आमाको जिउनी जग्गा भाइ हरिप्रसादको पनि हक लाग्नेमा म नेत्रप्रसादले मात्र एकलौटी नामसारी दर्ता गरेको छु । हरिप्रसादले खोज्न सक्दैन तर निजकी श्रीमती झुमादेवीसँग पारिवारिक सम्बन्ध पहिले देखि नै नराम्रो भएकाले जहिले सुकै अंश मुद्दा पर्न सक्छ । मुद्दा परे म नेत्रप्रसादका नाममा रहेका बढी मूल्यका जग्गा अंशबण्डा गर्नुपर्ने हुन्छ । त्यसैले तिमी मसँग अंश खोज्ने भए हरिप्रसादका हाँगा तर्फका अंशियारले अंश नपाउने गरी म नेत्रप्रसादका हाँगा तर्फका अंशियारलाई मात्र अंशियार देखाई अंश मुद्दा दर्ता गर्नु, अदालतबाटै मिलापत्र गरी नगद रूपैया दिउला, जसले गर्दा हरिप्रसादका हाँगा तर्फकाले म नेत्रप्रसादका हाँगा तर्फकालाई अंशमा दावी गर्न नसकुन, यदि तिमी मान्दिनौं भने अदालतबाट मुद्दा लडी अंश लेउ, अरू मेरा पत्नी र छोराहरू समेतलाई अंश भरपाई गरी अंश दिन्छु, हरिप्रसादकी पत्नीसँग राम्रो सम्बन्ध नभएकाले छोराहरूलाई अंश भरपाई गरी निवेदिका झुमादेवीलाई अंश नदिने नियतले अंश भरपाई कागज गरिदिई सकेको हुँदा झुमादेवीले अंश नपाउने पक्का छ, भनी निज पति नेत्रप्रसादले भने अनुसारको सल्लाह मानी मुद्दा मिलापत्र गरेको हो । नेत्रप्रसाद र कान्छो देवर हरिप्रसादका बीचमा कहिले पनि अंशबण्डा भएको छैन । पति

नेत्रप्रसादले घरसारमा समेत अंशबण्डा गरेको भनेको उल्लिखित वर्ष सालमा निज अंशियारहरूसँग पैत्रिक अचल जग्गा सम्पत्ति थियो । तर ति अचल जग्गा के कति को कसलाई बण्डा गरिएको हो, घरसारको बण्डापत्रबाट समेत नखुलेको हुँदा नेत्रप्रसाद र हरिप्रसादका बीच अंशबण्डा नभएको सत्य हो । अतः विपक्षीले मेरा नाम विरूद्ध रिट निवेदन दिनुपर्ने कुनै कारण नभएको हुँदा रिट निवेदन खारेज गरिपाउँ भन्ने समेत व्यहोराको इन्द्रमाया भण्डारीको लिखित जवाफ ।

यस अदालतबाट मिति २०६९।९।६ मा भएको आदेशबाट निवेदकको कुनै पनि कानूनी एवं संवैधानिक हकमा असर नपुग्ने हुँदा निवेदक माग बमोजिम आदेश जारी हुनु पर्ने अवस्था नहुँदा प्रस्तुत रिट निवेदन खारेज गरिपाउँ भन्ने पुनरावेदन अदालत विराटनगरको लिखित जवाफ ।

नियम बमोजिम पेशी सूचीमा चढी इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा निवेदकको तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता श्री हरिप्रसाद फूयाँलले विशेषज्ञबाट लिखत जाँच गर्ने विषयमा शुरू अदालतले गरेको आदेश बदर गर्ने गरी पुनरावेदन अदालत विराटनगरबाट आदेश भएको छ । तर केही अंशियारका तर्फबाट मात्र तायदाती फाँटवारी माग गर्ने गरी शुरू जिल्ला अदालतबाट भएको आदेश, मुद्दाको कारवाहीको क्रममा भएको र सो मुद्दामा पछि फैसला हुँदा ठहरे बमोजिम हुने नै हुँदा कानून बमोजिम गर्नु भनी सोहि अदालतबाट आदेश भएको छ । यसरी भएको आदेश कानूनी सिद्धान्त समेतको विपरीत भएकोले उत्प्रेषणको आदेशद्वारा बदर गरिपाउँ भनी वहस जिकिर गर्नु भयो । विपक्षीको तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ताहरू श्री मेदिनीप्रसाद सेढाई र श्री विनोद शर्माले कारवाहीका क्रममा तायदाती माग गर्ने आदेश भएको छ, पछि फैसला हुँदा अन्यथा हुन सक्ने अवस्था पनि छुँदैछ । फैसलामा चित्त नबुझेमा सो उपर कानूनी उपचार प्राप्त गर्न सक्ने कानूनी बाटो समेत रहेकै छ । प्रस्तुत अवस्थामा दायर हुन आएको रिट निवेदन खारेज गरिपाउँ भनी गर्नु भएको वहस समेत सुनीयो ।

अब यसमा निवेदन माग बमोजिम उत्प्रेषणको रिट जारी गरी तायदाती फाँटवारी लिने सम्बन्धमा भएको र लिखत परिक्षण गराउने सम्बन्धमा गरिएको शुरू र पुनरावेदन अदालतको आदेश बदर गर्नु पर्ने हो, होइन ? भनी निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो ।

निर्णय तर्फ विचार गर्दा रिट निवेदक वादी र विपक्षी मध्येका हरि प्रसाद भण्डारी समेत प्रतिवादी भै निजहरूका बीचमा चलेको अंश मुद्दामा मोरङ जिल्ला अदालतबाट विशेषज्ञद्वारा लिखत परीक्षण गर्ने विषयमा भएको शुरू जिल्ला अदालतको आदेश बदर गर्ने गरी पुनरावेदन अदालत विराटनगरबाट मिति २०६९।९।६ मा आदेश भएको तथा सोहि मुद्दामा अंशको फाँटवारी माग गर्ने विषयमा मोरङ जिल्ला अदालतबाट मिति २०६९।१०।८ मा भएको आदेश सदर कायम राख्ने गरी पुनरावेदन अदालतबाट मिति २०७०।२।३० मा आदेश भएको देखियो । यसरी मुद्दा कारवाहीका क्रममा विशेषज्ञबाट लिखत परीक्षण गराउनु पर्ने वा नपर्ने विषय तथा प्रमाणको मूल्याङ्कन गरी अंशको तायदाती फाँटवारी लिने गरी भएको आदेश सम्बन्धमा प्रश्न उठाई रिट निवेदन परेको देखियो ।

मिति २०६९।९।६ मा पुनरावेदन अदालत विराटनगरबाट भएको आदेश सम्बन्धमा हेर्दा, अंश मुद्दामा पेश भएका २०२५ साल र २०३४ सालको लिखतमा भएका हरिप्रसाद भण्डारीको ल्याप्चे छाप परीक्षणका लागि रेखा विशेषज्ञ समक्ष पठाएकोमा विशेषज्ञबाट राय समेत प्राप्त भैसकेको अवस्था देखिन्छ । उक्त राय पश्चात निवेदकको माग बमोजिम पुनः लिखत परीक्षण गराउने गरी मोरङ जिल्ला अदालतबाट आदेश भए उपर परेको निवेदनका सन्दर्भमा सो रायको विषयमा निष्कर्षमा पुग्न विशेषज्ञलाई जिरह गर्न सकिने अवस्थाको विद्यमानता रहेकै देखिएको भन्ने आधारमा जिल्ला अदालतको आदेश पुनरावेदन अदालत विराटनगरबाट बदर भएको देखिन्छ । यसैगरी मोरङ जिल्ला अदालतको मिति २०६९।१०।८ को आदेश तथा पुनरावेदन अदालतको मिति २०७०।२।३० को आदेश गर्दा निवेदकले निवेदनमा उल्लेख गरेको प्रश्नमा पछि फैसला हुँदा ठहरे बमोजिम हुन सक्ने भन्ने समेत आधारमा तायदाती फाँटवारी लिने गरी भएको आदेश सदर गरेको पाइयो। रिट निवेदकले विवाद उठाएका आदेशहरू मुद्दाको कारवाहीको क्रममा भएका अन्तरकालिन आदेशहरू देखिन्छन् । अदालतबाट मुद्दाको सुनुवाईको क्रममा गरिने अन्तरकालिन आदेश मुद्दाको अन्तिम निष्कर्ष होइन । मुद्दाको कारवाही हुँदै जाँदा इन्साफको रोहमा आवश्यक न्यायिक निरोपण गर्ने कुरा सुरक्षित रहेको देखिन्छ । ।

वस्तुतः व्यक्तिको हक अधिकारमा गैरकानूनी तवरबाट आघात पारिएको अवस्थामा सो हक प्रचलनका लागि रिट क्षेत्रबाट उपचार प्रदान गरिने हो । नियमति अदालतबाट कानून बमोजिम सुनुवाई गरिरहेको विषयमा पुनरावेदकीय क्षेत्राधिकार ग्रहण गरे जस्तो गरी अदालतमा विचाराधीन मुद्दामा सन्निहित प्रश्नको निरोपण रिट क्षेत्राधिकारबाट गर्ने पनि होइन । गम्भीर अन्याय (gross injustice)को अवस्था भएमा यदाकदा मुद्दाको तथ्यभिन्न प्रवेश गरी उपचार प्रदान गरिने भएतापनि सामान्य अवस्थामा यस प्रकारको विषयमा असाधारण अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत कुनै आदेश जारी गर्नु मनासिब हुँदैन ।

प्रस्तुत सन्दर्भमा “कार्यविधिगत विषयमा दुई तह अदालतबाट समेत न्यायिक परीक्षण भै सकेको स्थितिमा पनि सोमा चित्त नबुझाई रिट निवेदकले असाधारण अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत रिट निवेदन लिएर आउनुले विचाराधीन मुद्दामा प्रमाण बुझी शिघ्र इन्साफ गर्नलाई नै अनावश्यक विलम्ब गर्नु वाहेक अरु केही नदेखिने” भनी यस अदालतबाट दुर्गाप्रसाद कान्दु विरूद्ध सन्तोष कुमार कान्दु समेत भएको उत्प्रेषणको निवेदनका सन्दर्भमा (ने.का.प. २०७०, अंक ९, नि.नं. ९०५५) सिद्धान्त प्रतिपादन भएको छ। यसै गरी नितु कुमारी खत्री विरूद्ध पुनरावेदन अदालत नेपालगन्ज भएको उत्प्रेषणको निवेदनका सन्दर्भमा (ने.का.प. २०६२, अंक ९, नि.नं. ७५८९) “अ.व. १७ नं.को अधिकारक्षेत्र ज्यादै सीमित क्षेत्र हो जस्तै मुद्दाको कामकारवाईमा वेरीत भएमा वा म्याद नाघेको देखिएमा त्यस्तो कारवाईलाई बदर गरी कानूनबमोजिम गर्न लगाउनसम्म सक्ने तर मातहत अदालत वा अड्डाको विचाराधीन मुद्दामा प्रत्यक्ष वा परोक्ष असर पुऱ्याउने गरी पुनरावेदन तहबाट आदेश गर्न नमिल्ने” भनी प्रतिपादित सिद्धान्त प्रस्तुत मुद्दामा समेत सान्दर्भिक हुन आउने देखिएको छ । कुन प्रमाण बुझ्ने, प्रमाणको परीक्षण कसरी गर्ने तथा विवादका पक्षहरू मध्ये को कसबाट अंशको तायदाती फाँटवारी लिने भन्ने कुरा सम्बन्धित मिसिल प्रमाणका रोहमा नियमित प्रकृयाद्वारा निरोपण गरिने विषय देखिन्छ । नियमित अदालतले न्यायिक विवेक प्रयोग गरी निरोपण गर्ने यस प्रकारको विषयमा रिट क्षेत्राधिकारबाट तथ्यगत प्रश्न निरोपण हुने गरी कुनै प्रकारको आदेश जारी गर्नु मनासिब हुँदैन । न्यायिक प्रकृयाका सन्दर्भमा भएका उल्लेखित आदेशहरूबाट रिट निवेदकको कुनै प्रकारको मौलिक वा कानूनी

हकमा असर परेको स्थिति पनि देखिएन । तसर्थ निवेदकले उठाएको विषयमा हाल अदालतमा विचाराधीन रहेको अंश मुद्दाकै सन्दर्भमा विवेचना र निरोपण हुन सक्ने नै हुँदा निवेदन माग बमोजिमको आदेश जारी गरि रहनु परेन। प्रस्तुत रिट निवेदन खारेज हुने ठहर्छ । दायरी लगत कट्टा गरी अभिलेख शाखामा बुझाइदिनु ।

न्यायाधीश

उक्त रायमा सहमत छु ।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत: सुमन कुमार न्यौपाने

कम्प्यूटर सेटिङ्ग: रानु पौडेल

इति सम्बत् २०७३ साल भदौ महिना २४ गते रोज ६ शुभम्..... ।